

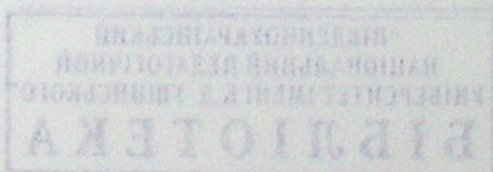
Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»

НАУКОВИЙ ВІСНИК

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО
ЖУРНАЛ

ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

№5(112) 2016

ОДЕСА
ПНПУ імені К. Д. Ушинського

ББК 72

Н 34

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет Вченою Радою
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет
імені К. Д. Ушинського»
27.10.2016 р. (Протокол № 4)

Внесено до Переліку наукових фахових видань України
(наказ МОН України від 16.05.2016 р. № 515)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Богущ А. М. Головний редактор - доктор педагогічних наук, професор,
дійсний член Національної академії педагогічних наук України (Україна)
Нестеренко В. В. Заступник головного редактора – доктор педагогічних наук, професор
(Україна)

ЧЛЕНИ РЕДКОЛЕГІЇ:

Богданова І. М. доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Карпова Е. Е. доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Койчева Т. І. доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Копусь О. А. доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Курлянд З. Н. доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Ліненко А. Ф. доктор педагогічних наук, професор (Україна)
Сидовська Е. кандидат педагогічних наук (Польща)

Засновник: Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»

Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного
університету імені К. Д. Ушинського. – Випуск 5(112). – Серія: Педагогіка. –
Одеса : ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2016. – 118 с.

ББК 72

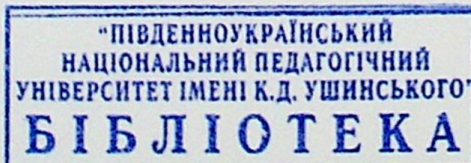
Рік заснування - грудень 1997 року
Свідцтво про перереєстрацію: КВ №21672-1572 ПР
видане Міністерством юстиції України 02.11.2015 р.
ISSN2414-5076

© Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського, 2016

Здано до набору 28.10.2016 р.
Підписано до друку 31.10.2016 р.
Формат 60х90/16. Папір друк. №1.
Обл.-вид. арк. 11,5. Ум. друк. арк. 10,3.
Наклад 100 прим. Зам. № 81.
Комп'ютерна верстка: Бедрань Р. В.
Редакція англійських текстів: Попова О. В.

«Науковий вісник Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського»
індексується у таких базах даних:

- Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського;
- Google Scholar;
- Polska Bibliografia Naukowa (PBN)

Б-ка ПНПУ ім. К.Д. Ушинського

542241

Адреса редакції:
65020 м. Одеса, вул. Старопортофранківська, 26
тел. +38 (048) 718-57-22
E-mail: nv.pnpu@gmail.com
Веб-сайт: <http://nv.pdpu.edu.ua>

РЕДАКЦІЯ ЖУРНАЛУ НЕ НЕСЕ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗМІСТ СТАТЕЙ ТА МОЖЕ НЕ ПОДІЛЯТИ
ДУМКУ АВТОРА!

542241

3878
сб

Ministry of Science and Education of Ukraine
State institution «South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky»

SCIENTIFIC BULLETIN
of
SOUTH UKRAINIAN NATIONAL PEDAGOGICAL
UNIVERSITY
NAMED AFTER K. D. USHYNsky
JOURNAL
PEDAGOGICAL SCIENCES
№5(112) 2016

Recommended for printing and dissemination via the Internet by the Academic Council of
South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky
27 October, 2016 (Minutes № 4)

The journal is included into the List of Scientific Professional Editions of Ukraine
(Order issued by the Ministry of Education and Science of Ukraine dated 16 May, 2016 # 515)

EDITORIAL BOARD:

- Bogush A. M.** **Editor-in-chief** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor,
Full Member of the National Academy of Pedagogical Sciences of Ukraine
(Ukraine)
- Nesterenko V. V.** **Deputy Editor-in-chief** – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor
(Ukraine)

MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

- Bogdanova I. M.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine)
- Karpova E. E.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine)
- Koycheva T. I.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine)
- Kopus O. A.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine)
- Kurlyand Z. N.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine)
- Linenko A. F.** Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Ukraine)
- Sadowska E.** Doctor of Philosophy (Candidate of Pedagogical Sciences) (Poland)

Founder: State institution «South Ukrainian National Pedagogical University
named after K. D. Ushynsky»

Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University
H34 named after K. D. Ushynsky. – Issue 5(112). – Series : Pedagogy. – Odesa : SUNPU
named after K. D. Ushynsky, 2016. – 118 p.

BBC 72

Year of foundation – December, 1997
Certificate of re-registration: KB №21672-1572 ПП
issued by the Ministry of Justice of Ukraine
on 2 November, 2015.
ISSN2414-5076

© South Ukrainian National Pedagogical University named
after K. D. Ushynsky, 2016

Submitted for type-setting on 28 October, 2016.
Signed for printing on 31 October, 2016.
Format 60x90/16. Printing paper №1.
Offset printing. Publisher's signature 11,5.
Conventional printed sheets 10,3.
Circulation 100 copies. Order № 81.
Computer layout by Bedran R. V.
Edition of English texts by Popova O. V.

«Scientific bulletin of South Ukrainian National Pedagogical University named after K.D. Ushynsky» is indexed in these databases:

- V. I. Vernadsky National Library of Ukraine;
- Google Scholar;
- Polska Bibliografia Naukowa (PBN)

Editorial office address:

26, Staroportofrankivska St., Odesa, 65020

Tel. +38 (048) 718-57-22

E-mail: nv.pnpu@gmail.com

Web-site: <http://nv.pdpu.edu.ua>

**THE EDITORIAL BOARD BEARS NO RESPONSIBILITY FOR THE CONTENT OF THE ARTICLES
AND MAY NOT SHARE THE AUTHORS' OPINION!**

ЗМІСТ

Бартенєва І. О.	Проектна технологія навчання в сучасних закладах освіти	7	✓
Вієвська М. Г.	Діагностика стану сформованості соціальної відповідальності майбутніх бакалаврів-менеджерів	12	✓
Гвоздій С. П.	Прагматичний підхід у викладанні дисциплін «безпека життєдіяльності» та «основи охорони праці» в класичному університеті	18	✓
Гриджук О. Є.	Філософські засади формування професійної комунікативно-мовленнєвої компетентності студентів	24	✓
Гуцало Э. У.-С. Matyash O. I.	Компетентностный подход в подготовке современного специалиста	33	✓
Дем'яненко О. Є.	Підготовка майбутніх спеціалістів в полікультурному освітньому просторі засобами іноземної мови	39	✓
Добровольська А. М.	Розвиток інтелектуальних здібностей майбутніх лікарів і провізорів у процесі формування ІТ-компетентності під час навчання за модульними технологіями	44	✓
Козлюк О. А.	Підготовка вихователя до навчання дітей іноземної мови	53	✓
Костюченко Т. М.	Діагностика ставлення до власного здоров'я майбутніх соціальних педагогів	58	✓
Кудрявцева О. А. Комішан А. М.	Формування інформаційної культури у майбутніх бакалаврів дошкільної освіти	63	✓
Листопад О. А.	Особливості педагогічної творчості вихователя дошкільного навчального закладу	68	✓
Маліновська Н. В.	Використання лінгводидактичної спадщини С. Русової у фаховій підготовці майбутніх вихователів	73	✓
Мардарова І. К.	Інформатизація дошкільної освіти: проблеми та перспективи розвитку	78	✓
Попова О. В.	Педагогічні умови професійно-мовленнєвої підготовки майбутніх перекладачів китайської мови в умовах університетської освіти	83	✓
Прокоф'єва-Акопова С. А.	Формування професійних якостей майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів	89	✓
Сердюк Н. М.	Емпатія як компонент конкурентоздатності майбутніх психологів	95	✓
Стрілець С. І. Смолянко Ю. М.	Підготовка майбутніх вихователів до професійного розв'язку педагогічних задач	100	✓
Швець Г. Д.	Ігрові технології в навчанні української мови як іноземної	106	✓
Шикла Р. Р.	Особистісно-зорієнтована концепція музейної освіти сучасної зарубіжної педагогіки	113	✓

CONTENTS

<i>Barteneva I.</i>	Project technology-based training in modern educational institutions	7
<i>Vievskaia M.</i>	Diagnosing formation of the future bachelors-managers' social responsibility	12
<i>Gvozdi S. P.</i>	Implementation of the pragmatic approach to teaching the disciplines «safety of life activity» and «basics of labour protection» in the classical university	18
<i>Hrydzuk O.</i>	Philosophical bases for formation of students' professional communicative and language competence	24
<i>Gutsalo E. U.</i>	Competency-based approach to training professionals nowadays	33
<i>Matyash O. I.</i>	Future specialist training in a polycultural educational space by means of a foreign language	39
<i>Dem'yanenko O. Y.</i>	Development of the intellectual capabilities of future doctors and pharmacists in the process of the formation of the IT-competence using the module technologies in the teaching / learning process	44
<i>Dobrovolska A.</i>	Educator's training in teaching children a foreign language	53
<i>Kozliuk O. A.</i>	Diagnostics of the future social pedagogues' attitude to their own health	58
<i>Kostiuchenko T. M.</i>	Formation of the future bachelors' information culture in the area of preschool education	63
<i>Kudryavtseva O. A.</i>	Pedagogical creativity peculiarities of a preschool educator	68
<i>Komyshan A. M.</i>	Use of s. Rusova's didactic heritage in professional training of future educators	73
<i>Lystopad O. A.</i>	Informatization of preschool education: problems and perspectives of development	78
<i>Malynovska N. V.</i>	Pedagogical conditions enabling professional and speech training intended for the future translators of the chinese language within university education	83
<i>Mardarova I. K.</i>	Professional qualities formation of the future educators of children's educational institutions	89
<i>Popova O. V.</i>	Empathy as a component of competitiveness of future psychologists	95
<i>Prokofieva-Akopova S.</i>	Future preschool teachers' training in professional solving of pedagogical problems	100
<i>Serdiuk N. M.</i>	Play technologies in teaching ukrainian as a foreign language	106
<i>Strilets S. I.</i>	The person-oriented concept of modern museum foreign pedagogy	113
<i>Smolianko Y. M.</i>		
<i>Shvets A. D.</i>		
<i>Shikula R. R.</i>		

ВИКОРИСТАННЯ ЛІНГВОДИДАКТИЧНОЇ СПАДЩИНИ С. РУСОВОЇ У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ

У статті розкрито специфіку професійної діяльності вихователя дошкільного закладу, визначено сутність і структуру поняття «готовність до творчого використання лінгводидактичної спадщини Софії Русової у практиці сучасного дошкільного закладу». Обґрунтовано педагогічні умови актуалізації і реалізації лінгводидактичного доробку Софії Русової у підготовці фахівців дошкільного профілю.

Ключеві слова: лінгводидактична спадщина, концепція мовної освіти і мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку.

Формування готовності майбутнього педагога до професійної діяльності в сучасних умовах набуває особливої значущості і є одним із важливих завдань удосконалення української системи освіти, підвищення рівня її якості.

Особливості професійної підготовки фахівців дошкільної освіти вивчалися у дослідженнях А. Богуш, Г. Беленької, Н. Грами, І. Дичківської, Н. Смельянової, Л. Загородньої, Н. Ковальової, Т. Котик, Н. Лисенко, І. Луценко, О. Полішук, Т. Поніманської, Т. Танько, О. Федій та інших. Науковцями визначено теоретико-методологічні засади підготовки фахівців у сучасних умовах; доведено, що сутністю професійно-педагогічної підготовки є система змістовно-педагогічних та організаційно-методичних заходів, спрямованих на забезпечення готовності майбутнього педагога до педагогічної діяльності [1].

На думку І. Луценко, професійно-педагогічна діяльність вихователя дошкільного навчального закладу є дитиноцентристською діяльністю, перебіг якої відбувається у спеціально організованих процесах суб'єкт-суб'єктної взаємодії і забезпечується зорієнтованими на дошкільне дитинство педагогічними технологіями, дидактичними засобами, педагогічними, літературними джерелами, навчально-розвивальним обладнанням [4, с.124].

Ефективність фахової підготовки майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів значною мірою зумовлюється вивченням лінгводидактичної спадщини Софії Русової, що є важливою складовою підготовки майбутніх фахівців до професійно-мовленнєвої діяльності в системі національної дошкільної освіти.

Педагогічна концепція навчання дітей рідної мови в українському дитячому садку Софії Русової є класичним золотим фондом дошкільної галузі вітчизняної лінгводидактики.

Полум'яна патріотка України, організатор першого в Україні національного дитячого садка, автор концепцій національної системи освіти,

національної школи та національного дошкільного виховання Софія Федорівна Русова розробила фундаментальні теоретико-методологічні проблеми мовної освіти дітей дошкільного віку; співвідношення біологічного й соціального в мовленнєвому розвитку дитини; мету, зміст, завдання, засоби, форми, методи і прийоми навчання дітей рідної мови в українському дитячому садку; визначила місце українського фольклору, народних традицій, свят, кращих художніх творів українських письменників у мовленнєвому розвитку дітей. Її ідеї співзвучні з провідними принципами реформування освіти в Україні та провідними положеннями державної політики мовної освіти громадян України [2].

Вивчення науково-педагогічної спадщини Софії Русової було започатковано в Україні тільки в 90-х роках ХХ століття (Г. Дацюк, Н. Калениченко, Н. Копиленко, О. Проскура). Впродовж 1991-1997 років на сторінках українських часописів періодично публікувалися статті, що висвітлювали педагогічні погляди вченої (А. Богуш, С. Балтівець, В. Вербицький, В. Герман, О. Губко, Г. Дацюк, Н. Дичек, І. Зайченко, М. Зваричевська, О. Замлинов, Н. Калиниченко, В. Качкан, В. Карпишина, Г. Королькова, Л. Костадінова, О. Лахтадир, М. Мельничук, Н. Навальна, З. Нагачевська, С. Новоселова, І. Пінчук, О. Проскура, О. Сухомлинська, Т. Садова, Є. Сявавко, Н. Гацька, Д. Чередниченко та ін.). На педагогічні ідеї Софії Русової посилаються у своїх наукових дослідженнях О. Амацьєва, О. Барабаш, І. Пінчук, Л. Плетеницька, Л. Редькіна, Н. Рогальська, Т. Садова та ін.

Натомість у науковій літературі недостатньо висвітлене питання використання лінгводидактичної спадщини Софії Федорівни Русової у підготовці спеціалістів дошкільного профілю.

Аналіз навчальних програм з дошкільної педагогіки, дитячої психології, фахових методик засвідчив, що питання ознайомлення студентів із лінгводидактичною спадщиною Софії Русової

розглядається у межах цих навчальних дисциплін. Однак знання, які отримують студенти під час вивчення зазначених навчальних дисциплін, не можна назвати системними і такими, що цілеспрямовано готують їх до реалізації лінгводидактичної спадщини Софії Русової у сучасній дошкільній практиці.

Відповідно готовність майбутнього вихователя до творчого використання лінгводидактичної спадщини Софії Русової у практиці сучасного дошкільного навчального закладу розглядаємо як новоутворення у структурі особистості та її інтегративна характеристика, що знаходить вияв у здатності педагога актуалізувати й реалізувати науковий доробок Софії Русової з мовної освіти й мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку в сучасній практиці дошкільної освіти.

Структурними компонентами означеної готовності є: мотиваційний (професійна спрямованість на педагогічну діяльність, характер вияву інтересу до творчого використання лінгводидактичної спадщини Софії Русової у сучасній дошкільній практиці); змістовий (повнота, глибина знань, необхідних для творчого застосування лінгводидактичної спадщини Софії Русової у сучасному дошкільному закладі); діяльнісний (сформованість умінь і навичок, необхідних для актуалізації та реалізації лінгводидактичного спадку Софії Русової у сучасній практиці дошкільної освіти).

Розроблений нами спецкурс «Використання лінгводидактичної спадщини Софії Русової у фаховій підготовці майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів» мав на меті поглибити та узагальнити знання студентів про лінгводидактичну спадщину Софії Русової та шляхи її використання у сучасному дошкільному навчальному закладі; сприяти розвитку інтересу студентів до методичного спадку минулого.

Програма спецкурсу розроблена з урахуванням таких принципів: професійної спрямованості навчання, науковості, систематичності, послідовності та доступності відповідно до вимог сучасної вищої педагогічної освіти.

Спецкурсом передбачено два змістових модулі: «Софія Русова – фундатор національної системи дошкільного виховання»(I); "Концепція мовної освіти та мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку Софії Русової» (II).

Перший змістовий модуль охоплює такі теми:

Тема 1. Життєвий та творчий шлях Софії Русової.

Тема 2. Софія Русова – фундатор національного дошкільного закладу

Тема 3. Гуманізм педагогічної системи Софії Русової.

Другий змістовий модуль передбачав вивчення таких тем:

Тема 1. Методологічні засади мовленнєвого розвитку дітей у працях Софії Русової.

Тема 2. Лінгводидактичний аспект педагогічної спадщини С.Русової.

Тема 3. Використання лінгводидактичної спадщини Софії Русової у сучасному дошкільному навчальному закладі.

Перший змістовий модуль мав на меті поглибити знання майбутніх вихователів про Софію Русову, як видатного педагога України, автора оригінальної концепції національного виховання. Увагу студентів звертали на те, що Софія Русова як педагог і освітній діяч, докладала всіх зусиль і знань, щоб в Україні стверджувалися висока національна свідомість, пошана до духовних цінностей свого народу. Національне відродження України вона органічно пов'язувала з розвитком рідної мови, національної системи виховання у всіх її ланках: сім'я – дитячий садок – школа – вищі навчальні заклади, створення такого середовища, яке б сприяло розвитку в дітей і молоді національних почуттів.

При опрацюванні другого модуля «Концепція мовної освіти та мовленнєвого розвитку дітей дошкільного віку Софії Русової» увагу студентів звертали на те, що Софія Русова є фундатором вітчизняної (української) методики розвитку мовлення та ознайомлення дітей із довкіллям. Учена вперше в Україні розробила методичні засади навчання дітей рідної мови в українському дитячому садку, які обіймають всі аспекти мовленнєвого розвитку дітей [3].

Кожна тема модуля розкривала одне із концептуальних положень мовленнєвого розвитку та мовної освіти дітей: методологічні засади мовленнєвого розвитку дітей на основі ґрунтовного аналізу біологічних і соціальних чинників, що впливають на дитину (вчена дійшла висновку щодо біосоціальної природи як самої дитини, так і її мови); місце і значущість рідної української мови в навчально-виховному процесі (українського) дитячого садка та національної школи; засоби, форми, зміст, методи і прийоми навчання дітей рідної мови в українському дитячому садку; зміст і методи роботи з художніми творами та ознайомлення з довкіллям; місце української мови у виховному процесі дошкільного закладу; співвідношення діалектної (хатньої) та літературної мов.

У процесі викладання змісту спецкурсу було використано сучасні інформаційні технології і методи (робота в мікрогрупах, дискусії, співдоповіді, «мозковий штурм» тощо). Викладання теоретичного матеріалу поєднувалося з практичним для забезпечення активної діяльності студентів на заняттях та під час індивідуальної роботи. Наприкінці кожного заняття (лекційного чи практичного) студентам пропонувалася література для опрацювання.

Особливий інтерес викликало вивчення студентами теми «Використання лінгводидактичної

спадщини Софії Русової у сучасному дошкільному навчальному закладі». Студентам було наголошено на тому, що педагогічні ідеї Софії Русової знаходять своє втілення та розвиток у сучасній практиці дошкільної освіти [4].

Педагогічна спадщина Софії Русової введена до програми вищих навчальних закладів що, готують педагогічні кадри. У провідних наукових школах інтенсивно досліджується педагогічна спадщина Софії Русової: Київ (Сухомлинська О., Проскура О., Коваленко О., Антоненко М. та ін.); Чернігів (Зайченко І.); Івано-Франківськ (Нагачевська З., Джус О.); Одеса (Богуш А.); Ніжин (Коваленко Є., Пінчук І., Таран О.).

В Україні працюють дошкільні навчальні заклади, статути яких укладено на основі концепції українського дитячого садка, викладеної в роботі С. Русової «Дошкільне виховання» [5]. В Україні працює сім навчальних закладів – Центрів Софії Русової, які втілюють у життя її педагогічні ідеї. Так, у Києві з 1993 року на базі дошкільного закладу № 409, де колись сестри Лінфорс відкрили перший дитячий садок, працює освітньо-виховний центр Софії Русової, в якому навчально-виховний процес побудовано за концепцією Софії Русової.

Дошкільний заклад № 584 «Берегиня» м. Києва за сприянням Союзу українок творчо втілює ідеї просвітительки в ігровій і театральній діяльності дітей, у співпраці з батьками. За ідеями С. Русової також працюють дошкільні навчальні заклади Харкова, Херсона, Сум, Чернігова, Львова, Тернополя та інших міст України.

У Рівному за концепцією Софії Русової працює дошкільний навчальний заклад № 50 «Яблунька», в якому студенти проходять педагогічну практику.

Для уточнення й розширення знань студентів про використання лінгводидактичної спадщини Софії

Русової у фаховій підготовці майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів було проведено презентацію посібників, які втілюють досвід школи – садка Софії Русової.

Одне з практичних занять спецкурсу передбачало моделювання студентами педагогічної ради у формі педагогічного турніру з теми: «Національне виховання дітей на засадах педагогічних ідей Софії Русової».

З метою якісної підготовки до заняття зі студентами була проведена підготовча робота: опрацьовано рекомендовану та самостійно підібрану літературу з теми, оформлено виставку, підготовлено атрибути, дидактичні ігри. Проаналізовано праці С. Русової «Дошкільне виховання», «Теорія і практика дошкільного виховання», «У дитячому садку». Здійснено консультування студентів щодо форми проведення педагогічної ради: розподіл учасників на дві команди, обрання капітанів, обрання емблем, вибір девізів.

Результати дослідження засвідчили позитивну динаміку показників готовності майбутніх вихователів дошкільних навчальних закладів до використання лінгводидактичної спадщини Софії Русової у професійній діяльності.

У дослідженні визначено шляхи актуалізації та реалізації лінгводидактичної спадщини Софії Русової в практиці дошкільної освіти: ґрунтовне вивчення методичного доробку вченої щодо навчання дошкільників рідної мови, творче використання принципів, методів і форм навчання рідної мови, що були запропоновані Софією Русовою, розроблення програм і методичних технологій роботи з лінгводидактичною спадщиною вченої.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беленька Г. В. Формування професійної компетентності сучасного вихователя дошкільного навчального закладу: монографія / Ганна Володимирівна Беленька. – К.: Університет, 2011. – 320 с.
2. Богуш А. М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання рідної мови: Підручник / За ред. А. М. Богуш, Н. В. Гавриш. – К.: Вища шк., 2007. – 542 с.
3. Богуш А. М. Лінгводидактична спадщина С.Ф.Русової у сучасному дошкільному навчальному закладі / А. М. Богуш, Н. В. Маліновська. – Монографія. – Одеса: ПНЦ АПН України – СВД М.П.Черкасов, 2006. – 134 с.
4. Луценко І. О. Підготовка майбутніх вихователів до організації комунікативно-мовленнєвої діяльності дітей старшого дошкільного віку / І. О. Луценко // Наука і освіта. Науково-практичний журнал Південноукраїнського національного педагогічного університету імені К. Д. Ушинського. Психологія і педагогіка. – № 10 /СХХVII. – 2014. – С.121-127.
5. Проскура О. В. Повертаємось до джерел: Втілення ідей С.Ф.Русової в практику роботи дошкільних навчальних закладів / О. В. Проскура, О. В. Пшеврацька //Дошкільне виховання. – 1994. – № 7. – С.8.
6. Пшеврацька О. В. Використання ідей С. Ф. Русової в розвитку суспільного дошкільного виховання /О. В. Пшеврацька //Науково-методичний посібник / За ред. В. Г. Слюсаренка, О. В. Проскури. – К.: ІЗМН, 1998. – С.56-61.

Наталія Васильевна Малиновська,
кандидат педагогічних наук,
доцент кафедри педагогіки і психології (дошкільної і корекційної)
імені проф. Пониманської Т.І.,
Рівненський державний гуманітарний університет,
ул. Степана Бандери, 12, г. Рівно, Україна

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ЛИНГВОДИДАКТИЧЕСКОГО НАСЛЕДИЯ С.РУСОВОЙ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ПОДГОТОВКЕ БУДУЩИХ ВОСПИТАТЕЛЕЙ

Автор статьи выделяет важную составляющую в профессиональной подготовке будущих воспитателей дошкольных учреждений – изучение ими творческого наследия Софии Русовой в контексте модернизации национального образования.

Определены сущность и структура понятия «готовность к творческому использованию лингводидактического наследия Софии Русовой в практике современного дошкольного учреждения».

Обобщены результаты анализа учебных программ с дошкольной педагогики, детской психологии и профессиональных методик. Отмечено недостаточность знаний, которые получают студенты в процессе изучения вышеперечисленных учебных дисциплин в направлении использования лингводидактического наследия Софии Русовой в современной дошкольной практике.

Обращено внимание на тщательное изучение студентами фундаментальных теоретико-методологических проблем языкового образования детей дошкольного возраста, разработанных автором концепций национальной системы образования, национальной школы и национального дошкольного воспитания С.Русовой: соотношение биологического и социального в речевом развитии ребенка; цель, содержание, задачи, средства, формы, методы и приемы обучения детей родной речи в украинском детском саду; определила место украинского фольклора, народных традиций, праздников, лучших художественных произведений украинских писателей в речевом развитии детей.

Важное место в профессиональной подготовке студентов отводится спецкурсу, целью которого является обобщение знаний студентов о лингводидактическом наследии Софии Русовой, путях его использования в современном дошкольном учебном заведении; развитие интереса студентов к методическому наследию прошлого.

Программа спецкурса разработана с учетом принципов профессиональной направленности обучения, научности, систематичности, последовательности, доступности в соответствии с требованиями высшего педагогического образования.

В программе спецкурса предусмотрено использование в работе со студентами современных информационных технологий и методов преподавания, сочетание теоретического и практического материала, создание условий для активной деятельности студентов на занятиях и в процессе индивидуальной работы.

Результаты исследования подтвердили положительную динамику показателей готовности будущих воспитателей дошкольных учреждений к использованию лингводидактического наследия Софии Русовой в профессиональной деятельности.

Обоснованы педагогические условия актуализации и реализации лингводидактического наследия Софии Русовой в подготовке будущих воспитателей дошкольных учреждений: обстоятельное изучение методического наследия ученой относительно обучения дошкольников родному языку, творческое использование принципов, методов и форм обучения родному языку, которые были предложены С.Русовой, разработка программ и методических технологий работы с лингводидактическим наследием ученой.

Ключевые слова: лингводидактическое наследие, концепция языкового образования и речевого развития детей дошкольного возраста.

Malynovska Nataliia Vasylivna,
Candidate of Pedagogical Sciences,
Associate Professor at the Department of Pedagogics and Psychology (Preschool and Correctional)
named after Professor Ponimonska T. I.,
Rivne State University of Humanities,
12, Stepan Bandera Street, Rivne, Ukraine

USE OF S. RUŠOVA'S DIDACTIC HERITAGE IN PROFESSIONAL TRAINING OF FUTURE EDUCATORS

The author of the article singles out an important component of the future preschool educators' training, their studying of Sofija Rusowa's creative heritage in the context of the national education modernization, to be more precise.

The essence and structure of the notion «readiness for a creative use of Sofija Rusowa's didactic heritage in practice of a modern pre-school institution» have been defined.

The results of the analysis of Preschool Pedagogics and Children's Psychology curricula alongside with professional practices have been summarized. The lack of knowledge received by students in the process of studying the above mentioned disciplines towards the use of Sofija Rusowa's linguistic and didactic heritage in modern pre-school practice has been admitted.

Attention is drawn to students' careful study of the fundamental theoretical and methodological problems of language education of preschool children, elaborated by S. Rusowa, who was the author of concepts of the national education system, national schools and national pre-school education: the ratio of biological and social matters in child's language development; goals, contents, objectives, means, forms, methods and ways of teaching children native language in the Ukrainian kindergartens; place of the Ukrainian folklore, folk traditions, holidays, best artistic works of the Ukrainian writers in children's speech development. An important place in students' training is assigned to the course the purpose of which is to generalize students' knowledge about Sofija Rusowa's linguistic and didactic heritage, ways of its use in modern preschool institutions as well as the development of students' interest to methodological legacy of the past. The use of modern information technologies and teaching methods by students, a combination of theoretical and practical material, creation of conditions for students's active activity in classroom and individual work have been provided in the program of the special course. A special course curriculum has been elaborated taking into account the profession-oriented principles of training, those ones of scientific character, systematic character, consistency and availability in accordance with the requirements of higher pedagogical education.

The results of the investigation confirmed the positive dynamics of indicators showing the future preschool educators' readiness to use Sofija Rusowa's didactic heritage in professional activities.

Pedagogical conditions enabling the actualization and realization of Sofija Rusowa's didactic heritage while training future preschool educators have been substantiated; they are as follows: in-depth study of the scientist's methodical heritage concerning the issues on teaching preschool children their native language, creative use of principles, methods and forms for teaching a native language which was proposed by S. Rusowa, elaboration of the programs and methodological technologies facilitating the work with the scientist's linguistic and didactic legacy.

Key words: linguistic and didactic heritage, the concept of language education and speech development of preschool-aged children.

Подано до редакції: 10.09.2016 р.

Рекомендовано до друку: 24.09.2016 р.

Рецензент: д.пед.н., професор А. М. Бозуш